

STANOVY

Českého odborového svazu
pracovníků železnic

Vydalo Nakladatelství dopravy a spojů, Praha
Vytiskla Státní tiskárna, n. p., Praha

www.scanzen.cz

V souladu s významným a specifickým postavením železniční dopravy v národním hospodářství Československé socialistické republiky vytvářejí si pracující tohoto odvětví svůj vlastní odborový svaz jako dobrovolnou zájmovou organizaci všech železničářů a to bez ohledu na různorodost profesí a zvláštnosti organizačního členění ČSD jako celku.

Český odborový svaz pracovníků železnic je nedílnou součástí jednotného Revolučního odborového hnutí, avšak při zachování naprosté samostatnosti a nezávislosti v otázkách bezprostředně se dotýkajících pracovníků železnic.

Český odborový svaz pracovníků železnic sdružuje na základě dobrovolnosti pracovníky všech profesí, všech podniků, závodů, výkonných jednotek a zařízení, jež tvoří jednolitý celek — ČSD.

Cílem odborového svazu je soustavné hájení a prosazování oprávněných požadavků jeho členů, a to ve všech oblastech, souvisejících s jejich postavením jako pracovníků železnic bez ohledu, na kterém úseku pracují.

Svou činnost rozvíjí na základě konkrétních podmínek na železnici. Podle těchto podmínek a potřeb stanoví vnitřní organizační strukturu.

Prosazuje, aby růst životní úrovně železničářů odpovídal významu jejich práce pro společnost a soustavně udržoval krok s ostatními odvětvími národního hospodářství.

K prosazení oprávněných požadavků používá všech prostředků, jež jsou v souladu se zákonodárstvím republiky, a v krajním případě používá i možnosti vyhlásit a organizovat stávkou. Toto právo má pouze ÚVOS na návrh některého z orgánů odborového svazu.

Zabezpečuje právní ochranu svých členů ve věcech pracovněprávních. Poskytuje bezplatně právní porady svým členům i zastupování při soudním a disciplinárním řízení. Organizuje výchovu funkcionářů a členů odborového svazu.

Rozhoduje a doporučuje výstavbu a využití rekreačních středisek, dětských táborů apod.

Organizuje rekreaci a lázeňskou péči pro své členy a jejich rodinné příslušníky, včet-

ně letních dětských rekreací. Týká se to rovněž i výměnné zahraniční rekreace.

Kontroluje svými orgány stav ochrany a bezpečnosti práce v celé síti ČSD, jakož i stav sociálních, hygienických a zdravotnických zařízení.

Zřizuje a spravuje fondy.

Vydává zásady k uzavírání a kontrole kolektivních smluv.

Je členem příslušných mezinárodních odborových sdružení.

Jménem svých členů jedná s příslušnými hospodářskými orgány resortu a podle potřeby i s jinými orgány, jakož i s orgány vlády.

Vydává svůj svazový časopis.

I.

PRÁVA, POVINNOSTI A VÝHODY ČLENŮ ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ ŽELEZNIC

Článek 1

Český odborový svaz pracovníků železnic sdružuje všechny členy ROH pracující na železnici.

Členem odborového svazu může být každý pracující ČSD, který je v pracovním poměru nebo učebním poměru nebo studuje na dopravní škole.

Článek 2

Člen odborového svazu má tato práva a tyto povinnosti a výhody:

- a) projednávat všechny otázky na členských schůzích (konferencích) své základní organizace odborového svazu;
- b) volit a být volen do všech orgánů odborového svazu a orgánů ROH na návrh základní organizace odborového svazu;
- c) klást všem odborovým orgánům otázky a žádat na ně odpověď, dávat jim návrhy, týkající se zlepšení práce a pracovního prostředí;
- d) kritizovat na odborových schůzích, konferencích, sjezdech a v tisku činnost všech odborových orgánů, jejich funkcionáře a pracovníky a obracet se s připomínkami na kterýkoli odborový orgán;
- e) obracet se na všechny orgány odborového svazu se žádostí o ochranu a podporu svých práv v případech, kdy hos-

podářské vedení na tom kterém stupni poruší kolektivní smlouvu nebo když dojde k porušení pracovníprávních a mzdových předpisů anebo předpisů v oblasti nemocenského a důchodového pojištění;

- f) být osobně přítomen na jednání v těch případech, kdy se v orgánech odborového svazu rozhoduje o jeho činnosti nebo chování. Odborové orgány jsou povinny člena k projednávání pozvat a seznámit jej předem s obsahem jednání;
- g) požadovat bezplatnou právní ochranu ve věcech pracovníprávních, zejména při organizačních změnách, bez ohledu na výsledek soudního rozhodnutí;
- h) důchodcům - železničářům se zachovává právo zůstat nadále členy odborového svazu, a to v základních organizacích, z nichž odešli do důchodu, popř. základní organizace svazu, která je nejbližší jejich bydlišti, v případě jejich přestěhování;
- i) dostávat přednostně pro sebe a své rodinné příslušníky poukazy na domácí a zahraniční rekreaci, lázeňskou péči a dětskou rekreaci v zařízeních odboro-

vého svazu nebo ROH. Podporuje se přednost při umístování jeho dětí v závodních jeslích a mateřských školách;

- i) v nutných případech dostává z prostředků základních organizací odborového svazu hmotnou pomoc. V těch případech, kdy se účastní stávek vyhlášených a organizovaných odborovým svazem, je poskytována hmotná pomoc z prostředků ÚVOS;
- k) spolu s příslušníky své rodiny používá kulturních a tělovýchovných zařízení odborového svazu;
- l) střežit a upevňovat jednotu Českého odborového svazu pracovníků železnic a tím i jednotu Revolučního odborového hnutí;
- m) hájit a dále upevňovat vymoženosti socialistického společenského řádu jako nezbytné podmínky cílů postupných společenských přeměn v naší zemi;
- n) platit členské příspěvky včas a ve stanovené výši;
- o) dodržovat stanovy Českého odborového svazu pracovníků železnic.

Článek 3

Přijímání za člena odborového svazu se provádí na základě osobní přihlášky. O přijetí a zápočtu členství rozhoduje členská schůze základní organizace odborového svazu, popřípadě jí zmocněný orgán. Členský průkaz vydává přijatému členovi závodní výbor. Dosavadní členství v ROH se započítává automaticky. Rovněž tak se započítává předchozí členství v dřívějších odborových organizacích, pokud o tom rozhodne příslušný orgán.

Článek 4

Doba vojenské služby se členům započítává do členství odborové organizace, pokud nedošlo k ukončení pracovního poměru a byli-li členy odborů před nastoupením vojenské služby.

Článek 5

Ženám, které přeruší zaměstnání v důsledku mateřství a opětně nastoupí do zaměstnání do tří let po narození dítěte, se členství v odborovém svazu počítá jako nepřerušené.

Článek 6

Za porušení stanov odborového svazu, jakož i za neplacení členských příspěvků nebo neplacení ve stanovené výši a v termínu uplatňuje členská schůze ZO odborového svazu vůči členům výchovná opatření; napomenutí, důtku, odvolání z funkce. V krajním případě po vyčerpání předchozích výchovných opatření členská schůze na návrh ZV ROH své členy vyloučí z odborového svazu. Tito členové mají právo se postupně odvolat až k nejvyšším orgánům.

Neplatí-li člen členské příspěvky ve stanovené výši anebo neplatí vůbec po dobu delší tří měsíců, nemůže uplatňovat práva vyplývající z členství.

Článek 7

Členství v odborovém svazu zaniká:

- a) úmrtím člena,
- b) vyloučením,
- c) vystoupením na základě písemné odhlášky nebo osobního prohlášení na členské schůzi,
- d) neplacením členských příspěvků po dobu delší 6 měsíců, byl-li člen řádně upomenut nebo pokud nebylo s placením posečkáno.

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA ČESKÉHO ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ ŽELEZNIC

Článek 8

Odborový svaz je budován na principu federativního uspořádání státu a na základě demokratických zásad.

- a) všechny orgány odborového svazu jsou voleny členy odborového svazu přímo nebo prostřednictvím jimi volených delegátů a za svou činnost jsou jim přímo plně odpovědní;
- b) všechna usnesení se schvalují nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů (delegátů), která jsou pak závazná pro všechny členy;
- c) nižší orgány odborového svazu jsou řízeny orgány vyššími na základě přijatých usnesení.

Článek 9

Výstavba základních organizací odborového svazu se řídí specifickými podmínkami organizačního uspořádání železnice při dodržení zásady „jeden závod — jedna organizace“.

Článek 10

- a) Nejvyšším orgánem základní organizace odborového svazu je členská schůze, popřípadě konference;
- b) nejvyšším orgánem v podnicích je podniková konference;
- c) nejvyšším orgánem sekce je konference;
- d) nejvyšším orgánem odborového svazu je sjezd odborového svazu.

Článek 11

Výroční schůze základních organizací a výroční celozávodní a celopodnikové konference a konference středních orgánů jsou svolávány jednou za dva roky.

Sjezd odborového svazu a konference sekcí jsou svolávány jednou za čtyři roky.

Výroční schůze nebo konference základní organizace volí závodní výbor anebo závodního důvěrníka, výroční podniková konference volí podnikový výbor.

Podle výstavby svazu volí se na konferenci střední orgán jako jediný mezičlánek mezi ÚVOS a ZO.

Konference sekce volí svůj výbor sekce. Sjezd odborového svazu volí ústřední výbor svazu.

Současně se volí při závodním výboru, podnikovém výboru, středním svazovém orgánu a při ústředním výboru svazu revizní komise.

Podle potřeby se mohou svolávat mimořádné členské schůze, konference, sjezdy, požádá-li o to nejméně třetina členů příslušných organizací.

O jednání všech odborových orgánů se vedou řádné protokoly.

Článek 12

Všechny orgány odborového svazu jsou voleny tajnou volbou. Zvoleni jsou ti kandidáti, kteří při tajných volbách obdrží nadpoloviční většinu hlasů všech přítomných členů základní organizace, delegátů podnikových konferencí, konferencí ústředních orgánů, konference sekce a sjezdu odborového svazu.

Funkcionáři všech stupňů mohou být voleni do téhož odborového orgánu:

2X po sobě u 4letých volebních období,

3X po sobě u 2letých volebních období,

Funkcionáři mají nárok na ochranu z titulu výkonu funkce i po skončení funkčního období na dobu nejméně 2 let.

Odvolat člena z funkce může jen orgán, ve kterém pracuje.

Je-li členu některého orgánu vyslovena nedůvěra nadpoloviční většinou těch členů, kteří jej do funkce zvolili, je toto rozhodnutí závazné pro příslušný orgán.

Článek 13

Neoddělitelnou součástí práce orgánů odborového svazu a výrazem odborové demokracie je kolektivnost vedení a rozhodování. Uplatňování této zásady je zárukou, že budou přijímána správná a potřebám hnutí odpovídající rozhodnutí.

Článek 14

- a) Členská schůze nebo konference ZO rozhoduje o organizační struktuře ZO odborového svazu;
- b) na základě rozhodnutí členských schůzí základních organizací odborového svazu, podnikových konferencí se ustavují (volí) při řídicích orgánech příslušné komise — pomocné orgány.

III.

NEJVYŠŠÍ ORGÁNY ODBOROVÉHO SVAZU PRACOVNÍKŮ ŽELEZNIC

Článek 15

Nejvyššími orgány odborového svazu jsou:

- a) Český sjezd odborového svazu pracovníků železnic;
- b) sjezd svolává ústřední výbor svazu;
- c) sjezd odborového svazu
 - projednává a schvaluje zprávu o činnosti ÚV svazu a RK,
 - schvaluje stanovy odborového svazu i jejich změny,
 - schvaluje program činnosti na další období,
 - volí ústřední výbor odborového svazu a revizní komisi.

Článek 16

Ústřední výbor si volí tajnou volbou předsednictvo pro zabezpečování usnesení plenních schůzí.

Návrhy na členy předsednictva předkládá ustavující schůzi nově zvoleného ÚV volební komise zvolená sjezdem.

Ústřední výbor odborového svazu se schází nejméně 4X do roka.

Řízení práce mezi plenárními zasedáními zabezpečuje předsednictvo, zvolené ustavující schůzí.

Článek 17

Pro zajištění odbornosti při projednávání specifických zájmů jednotlivých profesí ustavují se při odborovém svazu sekce.

Vznik, zánik a sloučení sekcí schvaluje ÚVOS.

Článek 18

Československý federální výbor odborových svazů pracovníků železnic:

Federální ÚV odborových svazů tvoří zastupci obou národních ÚV svazů.

Federální ústřední výbor odborového svazu se schází podle potřeby k projednání společných celostátních otázek.

Článek 19

Federální ústřední výbor odborového svazu zastupuje všechny své členy i v mezinárodních odborových orgánech (MOS).

Schvaluje plán mezinárodních styků.

Článek 20

K spolurozhodování a k zajištění účasti pracujících na řízení si ÚVOS vytváří jediný střední svazový orgán k řízení ZO.

Střední orgány odborového svazu zabezpečují úkoly odvětvové povahy dané ÚVOS.

Způsob volby a náplň činnosti těchto středních orgánů bude stanovena ÚVOS.

Plenární schůze středních orgánů se svolávají podle potřeby, avšak nejméně jednou za čtvrt roku. Řízení denní práce mezi plenárními zasedáními zabezpečuje předsednictvo zvolené ustavující schůzí.

Článek 21

Pracující v jednom závodě, výkonné jednotce, ústavě, škole, dislokovaném pracovišti apod. se organizují bez ohledu profese a povolání v jednu ZO.

V ZO je veškeré těžiště odborové činnosti. ZO plní úkoly, které vyplývají z poslání a postavení odborového svazu.

Nejvyšším orgánem ZO odborového svazu je členská schůze. Členská schůze nebo konference projednává a informuje členstvo zásadně o otázkách:

- a) v oblasti zdravotních a sociálních potřeb,
- b) o odměňování, přijímání, přeřazování nebo uvolňování pracujících závodů nebo útvarů v souladu se zněním zákoníku práce,
- c) o hospodaření s finančními prostředky ZO a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb,
- d) o veškeré činnosti odborového svazu a jeho orgánů,
- e) o stravování, ubytování, kulturním a sportovním vyžití pracujících závodu a podniku,
- f) navrhuje ÚVOS vyhlášení stávků.

Pro řízení denní práce volí základní organizace závodní výbor a podle potřeby dílenský výbor, úsekový výbor nebo úsekového důvěrníka. V organizaci s menším počtem členů nežli 20 se volí závodní důvěrník.

Pro pravidelné sledování a hospodaření s finančními prostředky ZO volí se revizní komise, která odpovídá jen členské schůzi nebo konferenci za svoji činnost.

Orgány ZO se volí na období dvou roků. Členskou schůzi nebo konferenci zpravidla svolává závodní výbor, avšak při mi-

mořádných událostech může svolat tuto schůzi nebo konferenci revizní komise.

Odborové orgány ZO jsou, je-li to možné, voleny paritně.

Předseda ZO musí být volen tajnou volbou ihned na výroční členské schůzi nebo hlasováním na prvním zasedání zvoleného orgánu. Předseda závodního (dílenského) výboru ZO nebo jiný člen může být pro funkci zcela (nebo částečně) uvolněn, rozhodne-li o tom členská schůze nebo konference. Mzdy uvolněných funkcionářů hradí zásadně základní organizace odborového svazu ze svých prostředků.

IV.

STATUT SEKČÍ

Článek 22

Účelem sekce je projednávat všechny specifické otázky, týkající se pracovníků daného odvětví.

Při Českém odborovém svazu pracovníků železnic jsou ustaveny tyto sekce:

1. pracovníků vlakových čet,

2. pracovníků posunu, signalistů a výhybkářů,
3. pracovníků přepravního provozu,
4. pracovníků řídicích železniční provoz,
5. vedoucích hospodářských pracovníků železničních stanic,
6. pracovníků sdělovací a zabezpečovací techniky,
7. pracovníků elektrotechniky,
8. pracovníků vozového hospodářství — vozmistrů,
9. pracovníků dílen pro opravu vozidel,
10. pracovníků traťového hospodářství,
11. pracovníků stavební a průmyslové výroby (ŽPSV, AŽD, EŽ, ŽUP, ŽS, KTEP, Ekonomické pracoviště investiční výstavby železnic),
12. pracovníků lokomotivních dep,
13. pracovníků lokomotivních čet,
14. pracovníků železničního zdravotnictví,
15. pracovníků podnikové výchovy,
16. pracovníků výzkumu, vývoje a projekce (SUDOP).

ORGANIZACE SEKČÍ

Výbory sekcí jsou voleny na národních konferencích delegátů základních organizací daného odvětví. Svolání konference vyhlašuje na návrh výboru sekcí ÚV svazu. Výbory sekcí se volí v počtu 9—29 členů, a to tajnou volbou včetně předsedy, místopředsedy, tajemníka sekce. Podle potřeby může být na ustavující schůzi výboru sekce zvoleno vedení sekce v počtu 5—11 členů s právem jednat v zastoupení sekce s ÚVOS a MD.

Jednotlivé sekce jsou v plénu ÚVOS zastoupeny členy poměrně podle počtu členů odborového svazu v příslušném odvětví. Zástupci sekcí budou členy předsednictva ÚVOS. Kandidáty do ÚVOS navrhuje a schvaluje národní konference delegátů sekce na návrh základní organizace odborového svazu.

Článek 23

Nejvyšším orgánem sekce je národní konference delegátů. Delegáti jsou zástupci sekce, zvolení v ZO odborového svazu při výkonných jednotkách pracovníků příslušných profesí.

Národní konference delegátů:

- a) projednává a schvaluje hlavní zásady činnosti sekce,
- b) projednává a schvaluje zprávu o činnosti sekce,
- c) volí tajným hlasováním předsedu, místopředsedu, tajemníka, členy a kandidáty výboru sekce,
- d) rozhoduje o rozdělení sekce nebo o sloučení s jinou sekcí odborového svazu,
- e) rozhoduje o rozpuštění sekce,
- f) schvaluje své kandidáty do ÚVOS.

Článek 24

Mezi národními konferencemi delegátů sekcí řídí činnost výbor sekce. Výbor sekce v souladu s ÚVOS je oprávněn:

- a) vydávat vlastní organizační opatření pro svá odvětví.
- b) vydávat program další činnosti,
- c) svolávat řádnou nebo mimořádnou národní konferenci delegátů sekce.

Výbor sekce:

1. se vyjadřuje a schvaluje všechna

opatření v oblasti mzdové a sociální příslušného odvětví,

2. zastupuje pracovníky odvětví při jednáních s ÚVOS a ministerstvem dopravy,
3. vyjadřuje se k veškerým návrhům a usnesením ÚVOS před jejich schválením plénem nebo předsednictvem ÚVOS,
4. navrhuje ÚVOS vyhlášení stávký nebo případně jiné opatření, a to buď pro celé odvětví, profesi, oblast či ZO,
5. účastní se příprav mzdových opatření s příslušnou správou MD, tyto projedná v sekci a doporučí závěry předsednictvu ÚVOS,
6. vyjadřuje se k opatřením pracovněprávní povahy, jako je disciplinární řád, zkušební řád apod.,
7. spolupracuje s příslušnou správou MD na vytváření pracovních norem, jejich prověrek a záruk.
8. kontroluje jak hospodářské a státní orgány plní své povinnosti vůči pracujícím v oblasti bezpečnosti při práci, vyplývající pro ně ze zákoníku práce, ČSN, hygienických směrnic a předpisů, jakož

i kolektivních smluv, závazných pokynů nebo zákonných ustanovení a vyjadřuje se k návrhu seznamu povolání a směrnic pro poskytování ochranných oděvů, obuvi, ochranných pomůcek a stejno-
krojů,

9. spolupracuje s veškerými komisemi a orgány resortu ve všech zásadních otázkách, týkajících se ochrany a bezpečnosti při práci,
10. zajišťuje plnění usnesení ÚVOS na úseku ochrany a bezpečnosti při práci,
11. vyjadřuje se k závažným otázkám sociální politiky, zejména k otázkám zdravotní péče, péče o ženy a pracující dorost, k otázkám bytovým, odlišnostem společného stravování, práce přes čas, pohotovosti, čerpání dovolených apod.,
12. předkládá návrhy na jednotlivé změny a úpravy v otázkách nemocenského a důchodového pojištění.

Výbor sekce se ve své práci řídí usnesením národní konference delegátů a usneseními ÚVOS. Funkční období je čtyřleté.

Článek 25

Funkce člena výboru sekce končí:

- a) uplynutím funkčního období,
- b) demisí na vlastní žádost,
- c) odvoláním z funkce.

Článek 26

Požádá-li o to alespoň třetina členů odborového svazu daného odvětví, jsou ÚVOS a výbor sekce povinny do jednoho měsíce svolat mimořádnou národní konferenci delegátů příslušné sekce.

Článek 27

V otázkách, které se týkají výhradně pracovníků daných profesí, rozhoduje ÚV sekce s konečnou platností.

V otázkách, které se týkají daného odvětví, rozhodují ÚV sekce po vzájemné dohodě.

V.

FINANČNÍ PROSTŘEDKY ODBOROVÉHO
SVAZU

Článek 28

Základní finanční zdroje odborového svazu tvoří:

- a) zápisné ve výši 2,— Kčs od každého člena,
- b) členské příspěvky podle jednotného platného řádu ROH, které mohou být placeny srážkou po rozhodnutí členské schůze nebo konference, nebo volně,
- c) další finanční zdroje, které budou tvořit příjmy z činnosti kulturních, tělovýchovných, rekreačních zařízení odborového svazu, dotací a event. i jiné příjmy.

Zápisné odvádí ZO celé ÚVOS a podíl z inkasa členských příspěvků pro ÚVOS stanoví sjezd odborového svazu.

Článek 29

Odborové orgány svazu hospodaří na základě rozpočtů schválených členskou schůzí, podnikovou konferencí, plenární schůzí středního a ústředního výboru svazu za kalendářní rok.

Všechny odborové orgány jsou povinny nejméně jednou za rok předložit zprávu o hospodaření všem členům odborového svazu podle platných finančních předpisů.

VI.

PRÁVNÍ POSTAVENÍ SVAZOVÝCH ORGÁNŮ

Článek 30

Závodní výbory, federální ústřední výbor a ústřední výbor odborového svazu jsou právníckými osobami.

Na základě rozhodnutí pléna ÚVOS může být přiznána právní subjektivita i jiným orgánům odborového svazu.

Sídlo Českého odborového svazu pracovníků železnic je v Praze.

www.scanzen.cz

Poznámky

Poznámky

www.scanzen.cz